

Karta Charakterystyki Niebezpiecznego Preparatu Chemicznego

Karta charakterystyki zgodna z wymogami przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. nr 140, poz. 1171 z późn. zmianami).

Producent	maxit sp. z o.o.
Adres	ul. Adamowicza 1, 05-530 Góra Kalwaria
Tel	(0-22) 717-90-40
Fax	(0-22) 717-90-45
e-mail	maxit@maxit.pl
data sporządzenia	2001-06-11
data aktualizacji	2005-10-17

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU

Nazwa preparatu:	maxit Serpo 103
Zastosowanie preparatu	Proszkowa mieszanina nieorganicznej substancji wiążącej (np. cement) i nieorganicznego wypełniacza (piasek lub wapień) reagująca z wodą i ulegająca utwardzeniu. Po wymieszaniu z wodą tworzy tynk podkładowy.

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Składniki niebezpieczne zawarte w preparacie:

Cement portlandzki

Zawartość: <30%
Nr CAS: 65997-15-1
Nr WE: 266-043-4
Nr indeksowy: -
Klasyfikacja: X - Substancja drażniąca
Zwrot R: 36/37/38 – Działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę
41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
43 – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

Wodorotlenek wapnia

Zawartość: <5%
Nr CAS 1305-62-0
Nr WE: 215-137-3
Nr indeksowy: -
Klasyfikacja: C – Substancja żrąca
Xn – Substancja szkodliwa
Xi – Substancja drażniąca
Zwrot R: R34 – Powoduje oparzenia
R20/21/22 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu
R41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

Dodatkowe informacje

Ponadto, preparat zawiera piasek naturalny, Nr CAS 14808-60-7 (Nr WE 238-878-4): drobny kwarc < 5µm < 0,1%.

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Klasyfikacja produktu zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. 2003, nr 171, poz. 1666 z późn. zmianami):

Preparat jest sklasyfikowany jako preparat niebezpieczny:

Xi – Preparat drażniący ze zwrotem **R36/37/38** – Działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę
R41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu, **R43** – Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
Opakowania jednostkowe wymagają znakowania ostrzegawczego - patrz pkt. 15.

Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu. Długotrwały kontakt ze skórą (4 godziny) może spowodować oparzenia. Może spowodować oparzenia jamy ustnej i gardła po połknięciu. Osoby uczulone na chrom mogą wykazywać objawy egzemy po powtarzającym się kontakcie.

4. PIERWSZA POMOC

Instrukcje specjalne:

Jeżeli po uzyskaniu pierwszej pomocy zgodnie z podanymi niżej zaleceniami objawy działania drażniącego utrzymują się (rumień, pieczenie, uczucie bólu), niezwłocznie zwrócić się o pomoc medyczną.

Wdychanie:

Osobę poszkodowaną wyprowadzić na świeże powietrze, zapewnić ciepło i spokój. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości zasięgnąć porady lekarza.

Kontakt ze skórą:

Usunąć proszek. Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zanieczyszczone powierzchnie skóry umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości zasięgnąć porady lekarza.

Kontakt z oczami:

Nie przecierać oczu. Zdjąć szkła kontaktowe. Jak najszybciej przepłukać oczy, przytrzymując odchylone powieki, dużą ilością czystej wody (przez co najmniej 15 minut).

W przypadku połknięcia:

Wypić dużą ilość wody – nie wywoływać wymiotów. Zasięgnąć porady lekarskiej w przypadku utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości.

Informacje dla lekarza lub innej przeszkolonej osoby udzielającej pierwszej pomocy:

Postępować podobnie jak w przypadku oparzeń cieplnych.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Zalecane środki gaśnicze:

Preparat nie jest palny. Stosować powszechnie dostępne środki gaśnicze w zależności od otoczenia. Nie wdychać gazów wytwarzających się w trakcie pożaru.

Nieodpowiednie środki gaśnicze:

Nie są znane.

Szczególne zagrożenie w czasie pożaru:

Nie określono

Specjalne wyposażenie ochronne strażaków:

Przy pożarze i w razie powstania dużej ilości gazów i par stosować odpowiednią ochronę dróg oddechowych, aparaty oddechowe z niezależnym dopływem powietrza oraz kombinezony ochronne i odzież ochronną odporną na działanie środków chemicznych.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności:

Zapewnić odpowiednią wentylację na stanowiskach pracy. Zapobiegać wytwarzaniu pyłów preparatu. Nie dopuścić do kontaktu z oczami i skórą. Stosować rękawice i okulary ochronne. Nie dopuszczać osób postronnych i nieupoważnionych. Patrz także punkt 7 i 8 niniejszej karty.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuszczać do przedostawania się znacznych ilości produktu do kanalizacji, wód powierzchniowych i wód gruntowych. Powiadomić odpowiednie władze i służby ratownictwa chemicznego w przypadku znacznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub gruntowych. Patrz także punkt 13.

Metody oczyszczania/usuwania:

Rozsypany preparat zebrać bez wytwarzania pyłu. Miejsca zanieczyszczone splukać dużą ilością wody. Zanieczyszczone pozostałości preparatu usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami – patrz punkt 13.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie z preparatem

Zapobiegać wytwarzaniu pyłów preparatu. Preparat należy stosować zgodnie z informacjami podanymi w karcie technicznej produktu i karcie charakterystyki niebezpiecznego preparatu chemicznego.

Uwaga: Dla zminimalizowania ryzyka alergii chromowej, cement ma obniżoną zawartość chromu.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Magazynowanie:

Przechowywać w suchym pomieszczeniu.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe zalecenia w zakresie środków inżynieryjnych:

Zapewnić odpowiednią wentylację na stanowiskach pracy. W pobliżu stanowisk roboczych zaleca się zamontowanie urządzeń do płukania oczu i pryszniców.

Parametry kontroli narażenia:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr 217 2002 r., poz. 1833):

Pyły cementów portlandzkiego i hutniczego (Nr CAS 65997-15-1)

Pył całkowity

NDS - 6 mg/m³; NDSCh- nie określono; NDSP - nie określono

Pył respirabilny

NDS - 2 mg/m³; NDSCh- nie określono; NDSP - nie określono

Wodorotlenek wapnia

NDS - 2 mg/m³; NDSCh- nie określono; NDSP - nie określono

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu – metodyka pomiarów:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 9 lipca 1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. nr 86/1996, poz. 394, ze zm. Dz. U. nr. 21/2003, poz. 180

PN 89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza.

Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

PN 89/Z-04008/07. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

PN-91/Z-04030/05 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu całkowitego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.

PN-91/Z-04030/06 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu respirabilnego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.

Wodorotlenek wapnia

PiMOŚP 1997, z.17

Środki ochrony indywidualnej:

Zalecenia ogólne

Myć ręce przed każdą przerwą i po zakończeniu pracy.

Trzymać z dala od żywności, napojów i pasz.

Unikać kontaktu z oczami i skórą.

Odzież zanieczyszczoną preparatem natychmiast zdjąć. Natychmiast przemyć wodą wszelkie zanieczyszczenia skóry.

W trakcie stosowania preparatu nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu

Ochrona układu oddechowego:

Zapewnić odpowiednią wentylację na stanowiskach pracy. W przypadku narażenia na pył lub niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednią ochronę dróg oddechowych, np. odpowiednią maskę przeciwpyłową.

Ochrona rąk:

Stosować rękawice z gumy nitylowej lub neoprenowej. Uwaga! Przed założeniem rękawic starannie umyć ręce w celu usunięcia suchego pyłu

Ochrona oczu i twarzy:

Stosować odpowiednio okulary ochronne (gogle).

Ochrona ciała:

Odpowiednie ubranie ochronne.

UWAGA: Stosowane środki ochrony muszą spełniać wymogi rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999r w sprawie wykazu wyrobów wyprodukowanych w Polsce, a także importowanych do

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Polski po raz pierwszy, mogących stwarzać zagrożenie albo służących ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska, podlegających certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem, oraz wyrobów podlegających obowiązkowi wystawiania przez producenta deklaracji zgodności (Dz. U. nr 5/2000, poz. 53).

Wymagania zasadnicze dla środków ochrony indywidualnej, warunki i tryb dokonywania oceny zgodności środków ochrony indywidualnej oraz sposób i wzór ich znakowania określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2002 r., w sprawie wymagań zasadniczych dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 4/2002; poz. 37 ze zm. Dz. U. 231/2002, poz. 1947).

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika. W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników należy przeprowadzać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (Dz. U. nr 69 z 1996 r., poz. 332, zm. 5.04.2001 r., Dz. U. nr 37 z 2001 r., poz. 451).

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Postać	Ciało stałe, proszek
Barwa	Szary
Zapach	Słaby
pH	13
Temperatura topnienia	>1000°C
Rozpuszczalność w wodzie	0,2 g/l (0°C). (dane dla wodorotlenku wapnia.
Gęstość względna	1650 kg/m ³

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

W zalecanych warunkach stosowania preparat jest stabilny, nie ulega rozkładowi

Warunki, których należy unikać:

Reaguje z wodą i utwardza się.

Materiały, których należy unikać:

W kontakcie z wilgocią lub wodą wytwarza się żrący roztwór wodorotlenku wapnia

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Nie są znane

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Pył może podrażniać nos i gardło. Wysusza skórę. Podczas długotrwałego kontaktu (4 godziny) może powodować oparzenia. Może spowodować poważne uszkodzenia oczu. Może być szkodliwy w przypadku spożycia.

Uwaga: Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą, zwłaszcza w następstwie przedłużonego lub powtarzanego kontaktu. Osoby uczulone na chrom powinny unikać kontaktu z cementem lub mieszankami opartymi na cemencie.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Nie ma wyników badań doświadczalnych preparatu. Wg informacji podanej przez producenta, uważa się, że produkt nie jest szkodliwy dla środowiska wodnego

Dopuszczalne wartości stężeń w powietrzu atmosferycznym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. nr 1, poz. 12, 2003 r.)

Chrom sześciowartościowy (jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀).

Stężenie 60 min - 4,6 µg/m³ (wartość normowana tylko do celów obliczeniowych)

Stężenie średnioroczne - 0,4 µg/m³

Chrom - związki III i IV wartościowe (jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀).

Stężenie 60 min - 20 µg/m³ (wartość normowana tylko do celów obliczeniowych)

Stężenie średnioroczne - 2,5 µg/m³

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i ziemi określa Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. nr 212/2002, poz. 1799).

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

- Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczania wód powierzchniowych i gruntowych.
- Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628).
- Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63, poz. 638).

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)

17 01 – odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)

17 01 01 – odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. nr 129/2002, poz. 1108) ustala m.in. dopuszczalne wartości stężeń substancji w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych.

Sposoby unieszkodliwiania odpadów

Małe ilości, w postaci suchego proszku można umieszczać na składowiskach zgodnie z odpowiednimi przepisami lokalnymi. Mokry produkt ulega utwardzeniu. Większe ilości suchych lub mokrych pozostałości preparatu można składować razem z innymi odpadami budowlanymi.

Sposób likwidacji odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Brak danych.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Wszelkie prace z tym preparatem należy wykonywać zgodnie z przepisami działu IV rozdziału 6 lit. D rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129 poz. 844) z uwzględnieniem zmian podanych w Dz. U. Nr 91, poz. 811 z 2002 r.

Przy stosowaniu i magazynowaniu tego produktu należy przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92 poz. 460 ze zm. W Dz. U. z 1995 r. Nr 102 poz. 507).

Znakowanie opakowań jednostkowych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. nr 173, poz. 1679)

Znaki i napisy ostrzegawcze:

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

X_i - Preparat drażniący

Zawiera: cement portlandzki, wapno gaszone

Zwroty R: R37/38 – Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę

R41 - Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.

R43 - Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

Zwroty S: S2 – Chronić przed dziećmi

S22 – Nie wdychać pyłu

S24 – Unikać zanieczyszczenia skóry

S26 – Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza

S36/37/39 - Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy

16. INNE INFORMACJE

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia przypisanego poszczególnym składnikom produktu – patrz rozdział 2 karty charakterystyki.

W przypadku mechanicznej obróbki produktu po jego utwardzeniu będzie się tworzyć pył zawierający krzemionkę.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.

W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Niniejsza karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego opracowana została na podstawie polskiej karty charakterystyki z dnia 10.01.2001 r., dostarczonej przez producenta oraz obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

*Niniejszy dokument opracowany został nakładem firmy **maxit sp. z o.o.***

Wykorzystywanie informacji zawartych w karcie charakterystyki w celach innych niż te, które zostały określone przepisami ustawy o substancjach i preparatach chemicznych wymaga uzyskania zgody wystawcy.

*Zgodnie z wymogami przepisów Art. 23 Ustawy z dnia 11 stycznia 2001 o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. nr 11, poz. 84 z późniejszymi zmianami) poinformowano Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych o wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej preparatu niebezpiecznego **Serpo 103**.*

Data aktualizacji karty: 2005-10-17